

خانه نو نوی کور

New Home

خانه نو، سرویس خبری برای اهل افغانستان در امریکا است
نوی کور، په امریکا که د افغانانو لپاره یو خبری خدمت دی

A news service for Afghans in America

NEW HOME is brought to you by Sahan Journal, Afghan Cultural Society, and Center for Victims of Torture. It's reported and written by Hussain Ali Haidari.

Photo Credit: Wakil Koshar/AFP

د طالبانو د امر بالمعروف او نهی عن المنکر قانون او د ښځو تدریجي مرگ

- د بالغو نارینه وو له خوا د ښځو بدن او مخ ته کتل او د بالغو ښځو له خوا د نارینه وو بدن ته کتل حرام دي
- د ښځو غږ، لوړې سندرې، نعتونه او د قران کریم تلاوت عورت گنل کېږي
- ښځې یوازې په کور کې د ژوند کولو حق لري

Illustrator Credit: Hussain Ali Haidari

قانون امر بالمعروف او نهی عن المنکر د طالبانو او د

ښځو تدریجی مرگ

سریزه:

د طالبانو عدلیې وزارت د امر بالمعروف او نهی عن المنکر قانون د دې ډلې د مشر هبت الله اخندزاده له خوا تر توشیح وروسته د ۱۴۵۲ شمېرې په رسمي جریده کې د ۱۴۴۶ هجري قمري کال د محرم الحرام په ۲۵ نېټه خپور کړ.

دا قانون یوه سریزه، څلور فصلونه او ۳۵ مادې لري. په دې قانون کې درې ډوله احکام شته: الف، عمومي احکام چې د ښځو او نارینه وو تر منځ ګډ دي؛ ب، ځانګړي احکام چې د محتسبانو پورې اړه لري؛

ج، ځانګړي احکام چې په ښځو پورې اړه لري. اوس اصلي پوښتنه دا ده چې په دې نوي قانون کې پر ښځو کوم محدودیتونه وضع شوي دي؟ په ځواب کې باید ووايو چې د طالبانو په «امر بالمعروف او نهی عن المنکر» قانون کې د ښځو اړوند احکام په ځینو موادو کې په ځانګړي ډول بیان شوي دي. په دې موادو کې، د پخوانیو محدودیتونو سره پوره، چې مخکې له دې قانون څخه په جلا جلا ۲۰ فرمانونو کې د هبت الله اخندزاده لخوا پرې ټینګار شوی و (لکه د ښځو د زده کړو او کار منع، په تفریحي پارکونو کې د ګډون منع، د ورزش منع، په دولتي ادارو او وزارتونو کې د کار منع، په اعتراضیه غونډو او لاریونونو کې د ګډون منع، د موسیقۍ اجرا منع، په تیاتر کې اداکاري منع، بې له طالبانو د منلي حجاب څخه په تلویزیون کې د څرګندېدو منع، موټر چلونه منع، په ژبنيو تعلیمي پروګرامونو کې ګډون منع، د تحصیلي رشته ګانو انتخاب منع، په ښځینه حمامونو کې تګ منع، سینګار منع، دوکانداري منع، په تحصیلي جشنونو کې ګډون منع، په غیر دولتي سازمانونو کې کار منع، او نور، د پورته ذکر شوو محدودیتونو ترڅنګ نوي محدودیتونه هم پر ښځو وضع شوي چې دلته یې په لنډ ډول تحلیل کوو:

۱. د ټول بدن پوښل: طالبانو د افغانستان د واک ترلاسه کولو راهیسې په دوامداره توګه پر حجاب ټینګار کړی او دا یې د خپل حکومت د نه بدلېدونکو اصولو څخه ګڼلی دی او پر عملي کولو یې سخت ټینګار کړی. په دې کې چې د دې ډلې له نظره "شرعي حجاب" څه شی دی، په دریمه ماده، ۱۰مه فقره کې داسې راغلي دي: «شرعي حجاب هغه لباس دی چې د ښځې ټول بدن او مخ له نامحرمانو څخه پټوي؛ نازک، لنډ او تنګ نه وي.» په دریمه ماده، ۴مه فقره کې بیا پر دې مسأله ټینګار شوی دی؛ یعنې ښځه باید ټول بدن، په شمول د مخ، له نامحرمه، که په کور وي او که له کوره بهر، پټ کړي. نازک لباس باید وانه غونډي. معلومه نه ده چې «نازک لباس» هغه بدن نما لباس دی چې تر اوسه په افغانستان کې کومې ښځې په عام محضر کې نه دی اغوستی، یا هر هغه لباس چې پرته له کلکه کېږي وي؟

ادامه ...

همدارنګه د دې حکم پر بنسټ، ښځه باید لنډ لباس وانه غونډي. روښانه نه ده چې له «لنډ» څخه څه مطلب دی؟ ایا هغه لباس چې تر پښو پورې رسېږي هم لنډ دی؟ سره پر دې، د «چسپ لباس» اغوستل هم تعریف شوي نه دي. ایا هر ډول پتلون اغوستل چسپ لباس ګڼل کېږي؟ په هره حال، دا ماده مبهمه ده او د دې ترڅنګ چې د ښځو لباس محدودوي او شخصي ازادۍ سلبيوي، د محتسبانو له خوا د ناوړه استفادې احتمال هم لري. ۲. د ښځو د مخ پټول: په ۱۳مه ماده، ۱ او ۲ فقره کې د ښځو ټول بدن د "ستر عورت" او "حجاب" په توګه د پټولو پر اړتیا ټینګار شوی دی. د مخ پټول هم د «فتنې» له وېرې ضروري او فرض ګڼل شوي دي: "د ښځې ټول بدن پټول لازمي دي. د مخ پټول د فتنې له وېرې ضروري دي." په دې ماده او ۱۳مه ماده، ۵مه فقره کې هم د ښځې مخ پټول، حجاب او واجب ګڼل شوي دي؛ په داسې حال کې چې د اسلامي حجاب په اړه په معتبرو اسلامي سرچینو کې بېلابېل تعریفونه وړاندې شوي دي. سره پر دې، په دې ځای کې دا هم نه ده مشخصه شوې چې "فتنه" څه ته وايي؟ د "فتنې" د رامنځته کېدو احتمال داسې نه دی چې داسې یو حکم صادر شي او ښځې مجبورې شي چې خپل مخ پټ کړي. علاوه پر دې، کېدای شي له زرو کسانو یو کس د شهواني غوښتنو له امله د هوس په لومه کې را ګیر شي، نو څنګه کېدای شي یو عمومي حکم صادر شي چې ټولې ښځې دې د یوې ستونزې له امله چې په یو نارینه کې موجوده ده، خپل مخونه پټ کړي؟ له دې امله باید وویل شي چې دا حکم هم مهمل دی.

۳. د ښځو غږ پټول: په همدې ماده، درېیمه فقره کې لوستلی شو: "د ښځو غږ (لوړې سندرې، نعتونه، او د قرآن قرائت په مجمع کې عورت دی." د دې حکم له مخې، ښځې نه شي کولی سندرې ووايي او موسیقي اجرا کړي. حتی نعت چې د پیغمبر صفت دی او یا د قرآن لوست په لوړ غږ په ټولیزو غونډو کې - که ښځینه وي یا نارینه- پر ښځو منع شوی دی. په دې توګه، ښځه نه شي کولی په لوړ غږ خبرې وکړي. دا په حقیقت کې له هنر او موسیقۍ څخه د ښځو محرومول دي. جالب دا دی چې په دې ماده کې د ښځې غږ «عورت» ګڼل شوی دی. په داسې حال کې چې "عورت" د لیدلو له امورو سره تړاو لري او غږ چې د اورېدو له امورو څخه دی، پکې نه راځي. د هغو احادیثو او روایتونو راپورل چې د هغوی صحت او سقم معلوم نه دي، نه شي کولی د دې حکم د صدق دلیل وګرځي.

۴. د ښځو له خوا نامحرمو نارینه وو ته کتل: په څلورمه ماده، اوومه فقره کې ښځې له دې منع شوي چې د نامحرمو نارینه وو بدن ته وګوري: «د بالغو نارینه وو له خوا د ښځو بدن او مخ ته کتل او د بالغو ښځو له خوا د نامحرمو نارینه وو بدن ته کتل حرام دي.» په دې ماده کې حتی ښځې له دې منع شوې دي چې نامحرمو نارینه وو ته وګوري. د دې مطلب دا دی چې ښځې حق نه لري نامحرمو نارینه وو ته وګوري. د دې حکم په عملي کېدو سره ښځې له بازار ته له تګ، خرید او پلور، کار او سوداګرۍ، او تفریح او چکر څخه منع شوې دي. په دې توګه، ښځې یوازې په کور دننه حق لري ژوند وکړي او یوازې د خپل کور چت او دیوالونه ننداره وکړي. دا حکم په حقیقت کې ښځې د تدریجی مرگ سره مخ کوي.

خپل پوښتنې او نظر له موټر شریکې

کړئ

651-504-8170